

MENSEN VAN BIJ ONS

OCTAAF DEFOOR 90 EN 75 JAAR INZET VOOR TONEEL EN TAALVAARDIGHEID

In Oostende is toneel en Octaaf DEFOOR een begrip. 75 jaar lang zette hij zich op lokaal, provinciaal en nationaal vlak in voor toneel en taalvaardigheid. Als waardering voor zijn inzet werd in 1985 het "Octaaf Defoor trofee" in het leven geroepen.

Octaaf DEFOOR is 90 jaar "jong" geworden en bij deze gelegenheid werd hij gehuldigd door het Oostendse stadsbestuur. De heer Kris LAMBERT, Schepen van Cultuur van onze stad, sprak de feestrede uit. Hij stelde ze ons ter beschikking voor publicatie in ons tijdschrift.

J.B. DREESEN

* * *

Wie negentig jaar is geworden kan een boeiend boek schrijven; er zijn zoveel anecdoten te vertellen over de vele fratsen uit de jeugdjaren, en er is de nostalgie naar wat de goede oude tijd wordt genoemd, er zijn de weeën en naweeën van twee wereldoorlogen, de crisis van de dertiger jaren, de eerste mens op de maan en noem maar op.

Wie zich daarbij nog vijfenzeventig jaar met alle macht en kracht voor taalvaardigheid en toneel heeft ingezet kan een bibliotheek vullen met krantenknipsels, beschouwingen en kritieken over toneelopvoeringen, vertolkingen, drama's en blijspelen, verslagen van woelige vergaderingen, bedelbrieven om sponsoring, in memoriam's om vrienden, toneelratten, die de aardse Bühne gewisseld hebben voor het magische theater van de eeuwigheid, gedachtenissen aan vergane glorie of blijvende roem.

De jubilaris die wij vandaag vieren zal zeker veel beter dan ik het kan, over zijn toneelleven weten te vertellen. Ik durf zelfs te wedden dat wij uren lang aan zijn lippen zouden blijven hangen wanneer hij zijn levensverhaal zou bebiteren.

Grasduinend in wat wij het archief Octaaf Defoor durven te noemen, stellen wij vast dat de gevierde, net zoals zoveel anderen, die heel wat hebben gepresteerd voor Oostende, die hun beste krachten hebben ingezet (of inzetten) voor deze stad, in feite ook een "aangespoelde" is.

Hij werd geboren te Borgerhout op 16 oktober 1904 en "spoelde" een jaar later reeds aan in onze stad, hij studeerde handelswetenschappen aan het Koninklijk Atheneum, voelde zich aangetrokken tot het bankwezen, waar hij na een schitterende loopbaan met pensioen ging als "sous-directeur de la succursale d'Ostende de la Banque de Bruxelles", voorloper van wat nu de Bank Brussel Lambert is. Voor die naamverandering dragen de gevierde, evenmin als mijn vader zaliger, die een gelijkaardige carrière aan de "succursale de Bruges" van dezelfde bank doorliep, niet de minste verantwoordelijkheid.

In de twintiger jaren trad hij voor het eerst op bij "Hoop in de Toekomst" in het stuk "De stomme van Portici". Van meet af aan viel hij in de smaak van het publiek door zijn sober spel, zijn gepaste mimiek en omdat hij een "klok van een stem" had.

Midden de dertiger jaren legde "Hoop in de Toekomst" er het bijltje bij neer, samen met enkele andere spelers trad de gevierde nu op bij "Nut en Vermaak". Tijdens de oorlogsjaren werd de werking van de toneelmaatschappijen stilgelegd maar pas was de bevrijding daar of Octaaf Defoor kwam weer opdagen; met wat nog aan spelers overbleef werd "Nut en Vermaak" terug opgestart. De financiële leiding berustte - hoe kon het ook anders ? - bij onze jubilaris.

Ondertussen is het 1952 geworden en Octaaf Defoor tracht te vergeefs "Hoop in de Toekomst" terug tot leven te brengen. Na een onderhoud met Prof. Rikke SCHMITZ vatten beiden het plan op om het Conservatoriumtoneel dat reeds sinds 1936 bestond doch sinds de oorlog slechts sporadisch optrad, nieuw leven in te blazen.

Tijdens het seizoen 1952-53 zou Octaaf Defoor na het overlijden van zijn echtgenote niet meer optreden maar vanaf 1953 was hij een vaste waarde bij het Conservatoriumtoneel. Het waren de jaren waar de ouderen nu nog van spreken en naast de gevierde blijven de namen van de dames CANDAELE, Molle PINTELON, TRATSAERT, MONTMORENCY, Suzy DECLEER, de heren Frans ROELS, Fritz CONTENT, John HERMANS, ROUZERÉ en zoveel anderen nog steeds in de herinnering van de Oostendse toneelliefhebbers.

Bij dit alles vindt Octaaf Defoor nog de tijd om voorzitter te zijn van West-Vlaanderens Toneelverbond, penningmeester van het Koninklijk Nationaal Toneelverbond van België, secretaris-penningmeester van de V.Z.W. Prof. Rikke Schmitz-fonds, lid van de provinciale commissie voor toneel, lid van de raad van beheer van het interfederaal centrum Vlaams amateurstoneel België-Nederland, voorzitter van de Koninklijke Maatschappij van ex-onderofficieren van de Krijgsmacht en waarschijnlijk vergeten wij nog enkele andere functies.

In 1958 werd te Oostende naar aanleiding van het Oostends Theaterfestival voor Amateurtoneel een Octaaf Defoor trofee in het leven geroepen. Ieder jaar worden de toneelgezelschappen beoordeeld op hun waarde, decor, regie, individuele prestaties en dingen zij mee om het "Octaaf juweel" te winnen. Heeft Hollywood zijn "Oscars", Oostende heeft zijn "Octaafs".

Dat dit reuzenwerk door meerdere onderscheidingen werd beloond hoeft niet gezegd.

Ook vandaag de dag kan de jubilaris nog veel jongeren begeistere en wil hij hen de liefde voor toneel, zuivere taal en levensstijl bijbrengen.

Wij blijven overtuigd dat wanneer wij hem vandaag de vraag zouden stellen die kunstcriticus Hugo BRUTIN hem stelde in 1976 het antwoord hetzelfde zou zijn. Toen vroeg de journalist hem "wat hij graag zou willen dat in Oostende gebeurt". Het antwoord was : "dat Oostende met zijn 70.000 inwoners en zijn internationale faam, zo spoedig mogelijk opnieuw een volwaardige schouwburg moge bezitten. Het mag gerust een zijn als deze die voor enkele jaren de plaats

moest inruilen voor een torengebouw en die een van de beste schouwburgen was van het land. Dat men zich te Oostende wat meer zou gaan interesseren aan culturele activiteiten, zoals toneelvoorstellingen, concerten, zangkoren, enz" (einde citaat).

Geachte jubilaris,

De bewindsploeg die een nieuwe zes jaar durende bestuursperiode begint heeft in haar bestuursakkoord duidelijk gesteld dat er een nieuwe toneelzaal komt te Oostende, dit is meer dan een politiek akkoord, het is een belofte aan de Oostendse gemeenschap en belofte maakt schuld.

Ik wil eindigen met een woord van Bertold BRECHT, een woord dat precies voor U en Uw ganse toneelcarrière is geschreven : "We kunnen niets anders dan bewondering hebben voor de mensen van het theater die met zo'n zwakke afspiegeling van de werkelijkheid de gevoelens van hun publiek sterker beroeren dan de wereld dat doet".

Het is mij dan ook een groot genoegen U het bronzen stadsplaket te mogen overhandigen.

Eerlang verschijnt een dichtbundel in rijmen, over zee en duin, van de hand van Peter LANGDORP getiteld "Van Knokke tot De Panne".

Layout	R. LIEVENS
Illustratie	A. GHYS
Voorwoord	J.B. DREESEN
Drukwerk	GRAFISCH BEDRIJF LAMMAING
Uitgave	Een uiterst verzorgd bundel gedrukt op losse bladen voorzien van talrijke illustraties

Oplage beperkt tot 300 expl.

Prijs : 300 Fr.

Uitgifteprijs bij voorintekening 250 Fr over te schrijven op rekening 384-0071089-72 van E. BOOGAERTS, 77 Zeelaan 8400 Oostende.

Om kosten te drukken wordt het bundel niet opgestuurd maar zal ter gelegenheid van een receptie in het Heemmuseum De Plate, Feest- en Cultuurpaleis, Wapenplein, Oostende door de auteur persoonlijk overhandigd worden. Datum : zaterdag 7 oktober 1995 om 11 uur. Nadien kan het exemplaar afgehaald worden op bovenvermeld adres. Verzendingskosten bedragen ± 120 Fr.

Een doordacht geschenk !